

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 215/2015-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. mája 2015 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, prostredníctvom ktorej koná jej konateľ a advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., vedené pod spisovými značkami: Rvp 5478/2014, Rvp 5479/2014, Rvp 5480/2014, Rvp 5481/2014, Rvp 5482/2014, Rvp 5483/2014, Rvp 5484/2014, Rvp 5485/2014, Rvp 5486/2014, Rvp 5487/2014, Rvp 5488/2014, Rvp 5489/2014, Rvp 5490/2014, Rvp 5491/2014, Rvp 5492/2014, Rvp 5493/2014, Rvp 5494/2014, Rvp 5495/2014, Rvp 5496/2014, Rvp 5497/2014, Rvp 5498/2014, Rvp 5499/2014, Rvp 5500/2014, Rvp 5501/2014, Rvp 5502/2014, Rvp 5503/2014, Rvp 5504/2014, Rvp 5505/2014, Rvp 5506/2014, Rvp 5507/2014, Rvp 5508/2014, Rvp 5509/2014, Rvp 5510/2014, Rvp 5511/2014, Rvp 5512/2014, Rvp 5513/2014, Rvp 5514/2014, Rvp 5515/2014, Rvp 5516/2014, Rvp 5517/2014, Rvp 5518/2014, Rvp 5519/2014, Rvp 5520/2014, Rvp 5521/2014 Rvp 5522/2014, Rvp 5523/2014, Rvp 5524/2014, Rvp 5525/2014, Rvp 5526/2014, Rvp 5527/2014, Rvp 5528/2014, Rvp 5529/2014, Rvp 5530/2014, Rvp 5531/2014, Rvp 5532/2014, Rvp 5533/2014, Rvp 5534/2014, Rvp 5535/2014, Rvp 5536/2014, Rvp 5537/2014, Rvp 5538/2014, Rvp 5539/2014, Rvp 5540/2014, Rvp 5541/2014, Rvp 5542/2014, Rvp 5543/2014, Rvp 5544/2014 a Rvp 5545/2014 vo veci namietaného porušenia jej základných práv

zaručených v čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici vedenými pod spisovými značkami: 13 Co 67/2014 (Rvp 5478/2014), 13 Co 66/2014 (Rvp 5479/2014), 13 Co 69/2014 (Rvp 5480/2014), 13 Co 74/2014 (Rvp 5481/2014), 13 Co 72/2014 (Rvp 5482/2014), 17 Co 207/2014 (Rvp 5483/2014), 17 Co 208/2014 (Rvp 5484/2014), 13 Co 68/2014 (Rvp 5485/2014), 13 Co 76/2014 (Rvp 5486/2014), 13 Co 70/2014 (Rvp 5487/2014) z 26. februára 2014; 16 Co 1075/2013 (Rvp 5488/2014), 16 Co 1061/2013 (Rvp 5489/2014) z 30. januára 2014; 17 Co 209/2014 (Rvp 5490/2014), 17 Co 210/2014 (Rvp 5491/2014), 17 Co 211/2014 (Rvp 5492/2014), 17 Co 212/2014 (Rvp 5493/2014), 17 Co 213/2014 (Rvp 5494/2014) z 26. februára 2014; 17 Co 195/2014 (Rvp 5495/2014) z 27. februára 2014; 13 Co 75/2014 (Rvp 5496/2014), 13 Co 73/2014 (Rvp 5497/2014) z 26. februára 2014; 17 Co 190/2014 (Rvp 5498/2014), 17 Co 191/2014 (Rvp 5499/2014), 17 Co 192/2014 (Rvp 5500/2014) z 27. februára 2014; 17 Co 205/2014 (Rvp 5501/2014) z 26. februára 2014; 14 Co 410/2013 (Rvp 5502/2014) z 11. februára 2014; 12 Co 145/2014 (Rvp 5503/2014), 12 Co 141/2014 (Rvp 5504/2014), 12 Co 143/2014 (Rvp 5505/2014), 12 Co 144/2014 (Rvp 5506/2014), 12 Co 146/2014 (Rvp 5507/2014), 12 Co 147/2014 (Rvp 5508/2014) z 28. februára 2014; 16 Co 1197/2013 (Rvp 5509/2014) z 30. januára 2014; 17 Co 187/2014 (Rvp 5510/2014), 17 Co 189/2014 (Rvp 5511/2014), 17 Co 193/2014 (Rvp 5512/2014), 17 Co 194/2014 (Rvp 5513/2014) z 27. februára 2014; 13 Co 190/2014 (Rvp 5514/2014), 13 Co 191/2014 (Rvp 5515/2014) z 3. marca 2014; 13 Co 192/2014 (Rvp 5516/2014), 13 Co 193/2014 (Rvp 5517/2014) z 3. marca 2014; 17 Co 137/2014 (Rvp 5518/2014), 17 Co 136/2014 (Rvp 5519/2014), 17 Co 134/2014 (Rvp 5520/2014) z 26. februára 2014; 16 Co 1042/2013 (Rvp 5521/2014) z 30. januára 2014; 13 Co 194/2014 (Rvp 5522/2014), 13 Co 195/2014 (Rvp 5523/2014), 13 Co 196/2014 (Rvp 5524/2014), 13 Co 188/2014 (Rvp 5525/2014)

z 3. marca 2014; 12 Co 149/2014 (Rvp 5526/2014), 12 Co 148/2014 (Rvp 5527/2014)
z 28. februára 2014; 17 Co 225/2014 (Rvp 5528/2014), 17 Co 223/2014
(Rvp 5529/2014) z 26. februára 2014; 16 Co 1201/2013 (Rvp 5530/2014),
16 Co 1199/2013 (Rvp 5531/2014), 16 Co 1074/2013 (Rvp 5532/2014),
16 Co 1041/2013 (Rvp 5533/2014), 16 Co 1067/2013 (Rvp 5534/2014),
16 Co 1062/2013 (Rvp 5535/2014), 16 Co 1220/2013 (Rvp 5536/2014) z 30. januára
2014; 17 Co 138/2014 (Rvp 5537/2014), 17 Co 1125/2013 (Rvp 5538/2014)
z 26. februára 2014; 12 Co 814/2013 (Rvp 5539/2014) z 31. januára 2014;
16 Co 1221/2013 (Rvp 5540/2014), 16 Co 1219/2013 (Rvp 554/2014), 16 Co 1217/2013
(Rvp 5542/2014) z 30. januára 2014; 15 Co 184/2014 (Rvp 5543/2014) z 12. februára
2014; 16 Co 1193/2013 (Rvp 5544/2014) z 30. januára 2014 a 15 Co 182/2014
(Rvp 5545/2014) z 12. februára 2014 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., vedené pod spisovými značkami: Rvp 5478/2014, Rvp 5479/2014, Rvp 5480/2014, Rvp 5481/2014, Rvp 5482/2014, Rvp 5483/2014, Rvp 5484/2014, Rvp 5485/2014, Rvp 5486/2014, Rvp 5487/2014, Rvp 5488/2014, Rvp 5489/2014, Rvp 5490/2014, Rvp 5491/2014, Rvp 5492/2014, Rvp 5493/2014, Rvp 5494/2014, Rvp 5495/2014, Rvp 5496/2014, Rvp 5497/2014, Rvp 5498/2014, Rvp 5499/2014, Rvp 5500/2014, Rvp 5501/2014, Rvp 5502/2014, Rvp 5503/2014, Rvp 5504/2014, Rvp 5505/2014, Rvp 5506/2014, Rvp 5507/2014, Rvp 5508/2014, Rvp 5509/2014, Rvp 5510/2014, Rvp 5511/2014, Rvp 5512/2014, Rvp 5513/2014, Rvp 5514/2014, Rvp 5515/2014, Rvp 5516/2014, Rvp 5517/2014, Rvp 5518/2014, Rvp 5519/2014, Rvp 5520/2014, Rvp 5521/2014, Rvp 5522/2014, Rvp 5523/2014, Rvp 5524/2014, Rvp 5525/2014, Rvp 5526/2014, Rvp 5527/2014, Rvp 5528/2014, Rvp 5529/2014, Rvp 5530/2014, Rvp 5531/2014, Rvp 5532/2014, Rvp 5533/2014, Rvp 5534/2014, Rvp 5535/2014, Rvp 5536/2014, Rvp 5537/2014, Rvp 5538/2014, Rvp 5539/2014, Rvp 5540/2014, Rvp 5541/2014, Rvp 5542/2014, Rvp 5543/2014, Rvp 5544/2014 a Rvp 5545/2014 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. III. ÚS 215/2015.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 12. mája 2014 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vedené spisovými značkami: Rvp 5478/2014, Rvp 5479/2014, Rvp 5480/2014, Rvp 5481/2014, Rvp 5482/2014, Rvp 5483/2014, Rvp 5484/2014, Rvp 5485/2014, Rvp 5486/2014, Rvp 5487/2014, Rvp 5488/2014, Rvp 5489/2014, Rvp 5490/2014, Rvp 5491/2014, Rvp 5492/2014, Rvp 5493/2014, Rvp 5494/2014, Rvp 5495/2014, Rvp 5496/2014, Rvp 5497/2014, Rvp 5498/2014, Rvp 5499/2014, Rvp 5500/2014, Rvp 5501/2014, Rvp 5502/2014, Rvp 5503/2014, Rvp 5504/2014, Rvp 5505/2014, Rvp 5506/2014, Rvp 5507/2014, Rvp 5508/2014, Rvp 5509/2014, Rvp 5510/2014, Rvp 5511/2014, Rvp 5512/2014, Rvp 5513/2014, Rvp 5514/2014, Rvp 5515/2014, Rvp 5516/2014, Rvp 5517/2014, Rvp 5518/2014, Rvp 5519/2014, Rvp 5520/2014, Rvp 5521/2014, Rvp 5522/2014, Rvp 5523/2014, Rvp 5524/2014, Rvp 5525/2014, Rvp 5526/2014, Rvp 5527/2014, Rvp 5528/2014, Rvp 5529/2014, Rvp 5530/2014, Rvp 5531/2014, Rvp 5532/2014, Rvp 5533/2014, Rvp 5534/2014, Rvp 5535/2014, Rvp 5536/2014, Rvp 5537/2014, Rvp 5538/2014, Rvp 5539/2014, Rvp 5540/2014, Rvp 5541/2014, Rvp 5542/2014, Rvp 5543/2014, Rvp 5544/2014 a Rvp 5545/2014, ktorými namieta porušenie svojich základných práv zaručených v čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) označenými v záhlaví tohto rozhodnutia (ďalej len „napadnuté uznesenia“).

Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka vystupuje v postavení žalobcu v konaniach vedených Okresným súdom Lučenec, Okresným súdom Zvolen, Okresným súdom Banská Bystrica, Okresným súdom Veľký Krtíš a Okresným súdom Revúca

(ďalej len „okresné súdy“), predmetom ktorých je náhrada majetkovej škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom okresných súdov, ktoré sú teda súčasne súdmi, ktoré sťažovateľke uvedenú škodu a nemajetkovú ujmu spôsobili. Na základe uvedeného sťažovateľka očakávala, že dôjde k vylúčeniu okresných súdov ako celku a spory budú prikázané inému vecne príslušnému okresnému súdu v obvode krajského súdu.

Na základe skutočností uvedených sťažovateľkou v žalobných návrhoch okresné súdy svojimi uzneseniami špecifikovanými v sťažnostiach (ďalej spoločne len „uznesenia okresných súdov“) zaviazali sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za vznesené námietky zaujatosti. Na základe odvolaní podaných sťažovateľkou, podstatou ktorých bolo jej tvrdenie o nepodaní námietky zaujatosti, krajský súd napadnutými uzneseniami potvrdil uznesenia okresných súdov ako vecne správne.

Sťažovateľka v predostretej argumentácii uviedla, že napadnutými uzneseniami krajský súd porušil ňou označené práva, keď:

„a) rozhodol nad rámec zverenej právomoci;

b) rozhodol bez návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný;

c) svoje rozhodnutie oprel o neexistujúce právne skutočnosti;

d) svoje rozhodnutie formuloval na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a s použitím chybných aplikácií a interpretácií práva;

e) svojím rozhodnutím porušil bez uvedenia dôvodov ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR; a osobitne v spojení s porušením označených justičných práv porušil právo vlastníť majetok zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, právo na pokojné užívanie majetku zaručené čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru, keď uložil sťažovateľovi povinnosť poskytnúť finančné plnenie štátu bez existencie práva štátu na takéto plnenie, čím nedôvodne znížil majetok sťažovateľa.“

Podľa sťažovateľky krajský súd napadnuté uznesenia založil na nesprávnom právnom posúdení návrhov podaných sťažovateľkou ako námietok zaujatosti, hoci tieto podania neboli dostatočne určité a nespĺňali náležitosti námietky zaujatosti upravené v § 15a zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky súdny poriadok“). Napriek uvedenému okresné súdy aj krajský súd prejavy vôle sťažovateľky obsiahnuté v podaných žalobách vyhodnotili ako námietky zaujatosti.

Okrem toho sťažovateľka v sťažnostiach namieta, že aj keby v krajnom prípade bol jej prejav vôle vyhodnotený ako námietka zaujatosti, nemala v daných prípadoch platiť za podanie súdny poplatok, keďže už samotné konanie v merite veci je oslobodené od súdnych poplatkov (t. j. konanie o náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom, pozn.), a teda podľa jej názoru aj všetky konania s ním súvisiace, teda aj námietkové konania by mali byť od súdnych poplatkov automaticky oslobodené.

Sťažovateľka v sťažnostiach tiež poukázala na rozhodnutia iných všeobecných súdov, ktoré v skutkovo a právne zhodných veciach rozhodli odlišne a nevyhodnotili podania sťažovateľky ako námietky zaujatosti.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vydal nálež, v ktorom vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami krajského súdu, zruší napadnuté uznesenia krajského súdu a veci vráti tomuto súdu na ďalšie konanie a prizná jej finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania. Súčasne žiada ústavný súd o vydanie dočasných opatrení, ktorými rozhodne o odklade vykonateľnosti napadnutých uznesení krajského súdu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami krajského súdu.

II.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. V zmysle § 112 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku

v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

S prihliadnutím na obsah sťažností ktoré sú predmetom tohto prerokovania pred ústavným súdom a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd, uplatniac citované právne normy, tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 78/03).

Ústavný súd je súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Túto ochranu poskytuje aj základným právam účastníkov v konaní o ich veci pred súdmi (všeobecnými) alebo pred inými orgánmi Slovenskej republiky v prípadoch ustanovených zákonom. Tieto práva vyplývajú z ústavnoprosesných princípov konania

pred uvedenými orgánmi (čl. 46 až čl. 50 ústavy) a patrí medzi ne aj právo každého na rozhodnutie jeho veci tým sudcom, ktorého určuje zákon.

Sťažovateľka zastáva názor, že krajský súd napadnutými uzneseniami, ktorými potvrdil uznesenia okresných súdov o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podané námietky zaujatosti, porušil ňou v sťažnosti označené základné práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru a dodatkového protokolu, pretože, ako vyplýva z jej písomných podaní v konaniach pred okresnými súdmi, ako aj z odvolaní proti prvostupňovým rozhodnutiam, sťažovateľka námietky zaujatosti podľa jej názoru nepodala.

Okresné súdy svojimi rozhodnutiami uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť súdny poplatok za námietku zaujatosti v sume 66 € podľa položky č. 17 písm. a) „*sadzobníka súdnych poplatkov zákona, tvoriaceho prílohu zákona č. 71/1992 Zb.*“. Proti týmto uzneseniam podala sťažovateľka odvolania, v ktorých tvrdila, že námietky zaujatosti nepodala, a okrem iného poukázala na skutočnosť: „... v úvode svojej žaloby uviedol skutočnosť preukazujúcu fakt, že inak vecne a miestne príslušný okresný súd nemôže vo veci konať, pretože jeho sudcovia sú z prejednávania veci vylúčení, keďže majú pomer k veci a k účastníkom konania a sú teda vo veci zaujatí (§ 14 OSP).“

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Sťažovateľka svoje sťažnosti založila v podstatnom najmä na skutočnosti, že okresné súdy nesprávne posúdili jej žalobné návrhy, ktorých súčasťou boli aj upovedomenia o skutočnostiach týkajúcich sa okresných súdov, ktoré mali v jej právnych veciach rozhodovať a súčasne sú štátnym orgánom, ktorý svojím nesprávnym úradným postupom spôsobil sťažovateľke škodu, takže na základe týchto upovedomení podľa jej tvrdenia išlo o podania smerujúce k rozhodnutiu o prikázaní veci inému vecne príslušnému súdu podľa § 12 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku z dôvodu, že sudcovia okresných súdov sú vylúčení z prerokovania a rozhodovania vo veciach pre ich pomer k veci a k účastníkom konania, pričom tieto podľa sťažovateľky nemožno posúdiť ako námietky zaujatosti pre nesplnenie náležitostí vyplývajúcich z § 15a Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 12 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku ak nemôže príslušný súd o veci konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení (§ 14), musí byť vec prikázaná inému súdu toho istého stupňa.

Podľa § 14 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa § 15 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku ak sa sudca dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený, oznámi to neodkladne predsedovi súdu...

Podľa § 12 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku vec možno prikázať inému súdu toho istého stupňa aj z dôvodu vhodnosti.

Z citovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že vec musí (nutná delegácia) alebo môže (vhodná delegácia) byť odňatá príslušnému súdu a prikázaná na ďalšie konanie a rozhodovanie inému súdu tohto istého stupňa, avšak v prípade nutnej delegácie, ktorej sa domáhala aj sťažovateľka (pozri jej odvolania, pozn.), tu musí byť splnená explicitná zákonná podmienka, a to, že príslušný súd nemôže vo veci konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení podľa § 14 Občianskeho súdneho poriadku, t. j. ak je tu pochybnosť o nezaujatosti sudcov príslušného súdu. Pochybnosť o nezaujatosti sudcu môže byť uplatnená buď účastníkmi konania (§ 15a Občianskeho súdneho poriadku), alebo samotným zákonným sudcom (§ 15 Občianskeho súdneho poriadku).

V danom prípade, keďže sa teda sťažovateľka domáhala delegácie jej vecí na iný ako príslušný okresný súd, t. j. domáhala sa odňatia jej vecí z prerokovania okresným súdom z dôvodu „*nutnosti a nie vhodnosti*“, t. j. z dôvodu, že sú tu pochybnosti o nezaujatosti sudcov okresného súdu, a keďže sudcovia okresného súdu sami svoju nezaujatosť nespochybnili (§ 15 Občianskeho súdneho poriadku), okresný súd a následne sa s tým stotožniac aj krajský súd vyhodnotili skutočnosti uvádzané sťažovateľkou už v jej žalobách ako ňou uplatnenú námietku zaujatosti (§ 15a Občianskeho súdneho poriadku), ktorej podanie podlieha poplatkovej povinnosti podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“).

V uvedenom smere sa vzhľadom na uvedené okolnosti, odôvodnenia napádaných uznesení krajského súdu podľa názoru ústavného súdu javia ako zrozumiteľné a akceptovateľné. Krajský súd, ktorý tvrdenia uvádzané sťažovateľkou vyhodnotil tak, že v okolnostiach posudzovaných vecí išlo o námietku zaujatosti, vec ústavne akceptovateľným spôsobom právne posúdil podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a zákona o súdnych poplatkoch, pretože miera interpretácie a aplikácie do úvahy prichádzajúcich ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nevybočuje z limitov základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. dohovoru. Skutočnosť, že všeobecné súdy neakceptovali sťažovateľkinu interpretáciu dotknutých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ešte sama osebe nezakladá porušenie sťažovateľkou označených práv. Z pohľadu ústavného súdu je podstatné to, či krajský súd ústavne súladným spôsobom interpretoval a aplikoval na vec vzťahujúce sa ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku a zákona o súdnych poplatkoch.

Obdobne nie je žiadny dôvod na prehodnocovanie námietok sťažovateľky, ktoré súvisia s tým, že nemal byť vyrubený súdny poplatok za námietku zaujatosti v tomto prípade, pretože, ako už ústavný súd aj v minulosti konštatoval (napr. sp. zn. II. ÚS 124/2011), vecné oslobodenie občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch nemá automaticky za následok aj oslobodenie od súdneho poplatku za v tomto konaní vznesenú námietku zaujatosti, na čo v napádaných uzneseniach poukazoval aj samotný krajský súd.

V súvislosti s námietkami sťažovateľky, podľa ktorých iné súdy rozhodovali v jej obdobných veciach odlišne od krajského súdu, ústavný súd poukazuje na svoj právny názor, podľa ktorého právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach vo veci samej nemajú charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich

v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06).

Z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva *Beian v. Rumunsko* (č. 1) zo 6. 12. 2007 vyplýva, že rozdielna judikatúra v skutkovo rovnakých, prípadne podobných veciach je prirodzenou súčasťou vnútroštátneho súdneho systému (v zásade každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva). K rozdielnej judikatúre prirodzene dochádza aj na úrovni najvyššej súdnej inštalácie. Z hľadiska princípu právnej istoty je ale dôležité, aby najvyššia súdna inštalácia pôsobila ako regulátor konfliktov judikatúry a aby uplatňovala mechanizmus, ktorý zjednotí rozdielne právne názory súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach.

Ústavný súd vo vzťahu k tejto námietke sťažovateľky považuje za potrebné zopakovať svoj ustálený právny názor, podľa ktorého mu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov, a suplovať tak poslanie, ktoré zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zveruje práve Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), resp. jeho plénu a kolégiám, keď mu okrem iných priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (m. m. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05). Práve plénum a kolégiá najvyššieho súdu sú oprávnené odstraňovať nejednotnosť výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov tak, aby sa chránili okrem iného aj legitímne očakávania účastníkov súdnych konaní. Ústavný súd však vzhľadom na to, že nie je súčasťou systému všeobecného súdnictva, môže zasahovať do výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov všeobecnými súdmi len v prípadoch, keď sa ich výklad vyznačuje svojvôľou a zjavnou

neodôvodnenosťou do tej miery, že to má za následok porušenie základného práva alebo slobody. Keďže ale ústavný súd v prípade napadnutých uznesení prejav svojvôle, resp. zjavnej neodôvodnenosti nezistil, nepovažoval v danom prípade argumentáciu sťažovateľky za spôsobilú na to, aby len na jej základe bolo možné toto rozhodnutie hodnotiť ako ústavne neakceptovateľné a neudržateľné.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 78/03).

Vzhľadom na uvedené dospel ústavný súd k záveru, že napadnuté uznesenia krajského súdu ako odvolacieho súdu sú ústavne akceptovateľné a ich odôvodnenie je dostatočné, nevybočujúce z limitov čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. To, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, neznamená, že došlo aj k porušeniu označených práv podľa ústavy a dohovoru. Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosti sťažovateľky v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnené (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

II.3 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami krajského súdu

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Toto ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutých uznesení dospel k záveru, že z ich odôvodnení nemožno vyvodiť nič, čo by signalizovalo, že by mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a do práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, keďže krajský súd v posudzovaných prípadoch ústavne konformným spôsobom interpretoval a aplikoval príslušné právne normy.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutými uzneseniami krajského súdu a základným právom podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 1 dodatkového protokolu neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by zakladala možnosť vysloviť porušenie týchto práv po prijatí sťažností na ďalšie konanie, v dôsledku čoho pri predbežnom prerokovaní sťažností sťažovateľky ich aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnené podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže sťažnosti boli odmietnuté ako celok, bolo preto už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v sťažnostiach (napr. návrhom na odklad vykonateľnosti napádaných rozhodnutí).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. mája 2015